

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/9/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4324200275
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4324200275.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou v právnej veci manželov: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX a D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, t. č. na neznámom mieste v Českej republike, o návrhu manžela na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom B.: A., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo účastníkov konania: A. B., nar. XX.XX.XXXX a D. B., E. F., nar. XX.XX.XXXX, uzatvorené dňa XX.XX.XXXX v C., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Bátovce, vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XX, por. č. X r o z v á d z a .

II. Mal. A., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode z v e r u j ú do osobnej starostlivosti otca.

III. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í na čas po rozvode mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok.

IV. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. A. sumou 100,- eur mesačne a na výživu mal. C. sumou 80,- eur mesačne, ktoré výživné je povinná platiť vždy do 15-teho dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám otca počnúc dňom právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode manželstva.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Manžel sa návrhom, súdu doručeným dňa 22.01.2024, domáhal rozvodu manželstva a úpravy výkonu rodičovských práv. Svoj návrh odôvodnil tým, že manželstvo s odporkyňou uzatvoril dňa XX.XX.XXXX na Matričnom úrade v Bátovciach. U navrhovateľa aj u odporkyne

ide o prvé manželstvo. Pred uzavretím manželstva sa im narodili tri deti – dcéra G., nar. XX.XX.XXXX, syn A., nar. XX.XX.XXXX a dcéra C., nar. XX.XX.XXXX. Manželia sa zoznámili v roku 2003 a manželstvo uzavreli po dvanástich rokoch spoločného spoluzitia. Manželstvo bolo šťastné a harmonické až do roku 2020, keď manžel zistil, že ho manželka podvádza. Manžel poukázal na to, že keďže mali tri maloleté deti, snažili sa o nápravu ich vzťahu. Manžel sa snažil manželke odpustiť jej neveru, až kým sa nedozvedel, že manželka ho podvádza opakovane. Dňa 13.01.2024 sa manželka zbalila a z miesta spoločného trvalého bydliska sa odsťahovala k svojej novej známosti. Opustila svoje dve maloleté deti a odvtedy sa s nimi nekontaktuje a nezaujíma sa o nich. V návrhu na čas po rozvode navrhol maloleté deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti a matke D. B. určiť výživné vo výške 200 eur mesačne. Navrhovateľ k návrhu doložil rodné listy detí, sobášny list a potvrdenie o spoločnom pobyte manželov. Na pojednávaní uviedol, že najstaršia dcéra G. je už plnoletá, maloleté sú len A. a C.. Podľa jeho názoru bolo manželstvo

usporiadané, ale problém bol v tom, že asi v roku 2020 zistil, že manželka nadviazala známosť s iným mužom. Už v tom čase sa stalo, že odišla z domácnosti k sestre alebo rodičom. Do spoločnej domácnosti sa vrátila asi po 2 mesiacoch. Keď sa spolu rozprávali, uvádzala, že chce žiť manželským životom a keďže k nej mal vtedy citový vzťah, tak súhlasil. Ale toto sa aj následne opakovalo. Podľa jeho vedomostí sa nachádza s priateľom v Českej republike, ale od prerušenia spolužitia s ním nekomunikuje, tak isto ani s deťmi. Pokiaľ spolu žili, obaja vykonávali živnosť a spoločne hospodárili. Do prerušenia spolužitia aj intímne spolu žili. Deti zostali v jeho domácnosti, medzičasom mu boli aj zverené. Napriek určeniu výživného manželka na deti neprispieva, nemá o ne záujem. Manželku si váži ako matku spoločných detí, vie si predstaviť aj komunikáciu ohľadne detí, avšak dôveru k nej stratil, a preto si už nevie predstaviť spolužitie s ňou. Ďalej uviedol, že v súčasnosti má známosť aj on, avšak táto trvá zhruba dva mesiace, nežijú spolu a nevie sa ani vyjadriť, či je to vážna známosť. Čo sa týka nákladov na deti, tak tieto už uvádzal v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv.

2. Dňa 14.05.2024 súd rozhodol na pojednávaní v neprítomnosti manželky, ktorá svoju neúčasť ospravedlnila. So súdom komunikovala len mailom, odmietla uviesť adresu jej súčasného faktického bydliska v Českej republike. V mailovom vyjadrení, súdu doručenom dňa 12.03.2024 uviedla, že s rozvodom súhlasí, deti bude navštevovať. Hľadá si prácu.

3. Kolízny opatrovník uviedol, že šetrením pomerov neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o mal. deti. V čase šetrenia sa nachádzali deti doma. Uviedli, že matka ich nekontaktuje, nestretáva sa s nimi a ani oni sa s ňou nechcú stretávať, preto v prípade rozvodu navrhuje mal. deti zveriť do osobnej starostlivosti otca a výživné zo strany matky určiť vo výške 100,- eur pre mal. A. a 80,- eur pre mal. C..

4. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa XX.XX.XXXX. U manžela aj manželky sa jedná o prvé manželstvo. Ich posledným spoločným bydliskom bolo na adrese C. XXX. Z tohto vzťahu pochádzajú dve maloleté deti – A., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX a jedno už plnoleté dieťa – Viktória, nar. XX.XX.XXXX. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti od 13. januára 2024, kedy manželka opustila spoločnú domácnosť. Do prerušenia spolužitia manželia spolu hospodárili, viedli intímny život a spoločne zabezpečovali starostlivosť o maloleté deti. Od prerušenia spolužitia matka na výživu detí neprispieva, hoci bolo výživné z jej strany určené v konaní vedenom na tunajšom súde o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. O deti neprejavuje záujem a v súčasnosti žije s jej novým partnerom v Českej republike. Po prerušení spolužitia nadviazal mimomanželskú známosť aj manžel.

5. Súd má za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 10P/12/2024-74 zo dňa 04.04.2024, právoplatným dňa 20.03.2024, súd výrokom I. schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej bol mal. A., nar. XX.XX.XXXX a mal. C., nar. XX.XX.XXXX zverení do osobnej starostlivosti otca. Matka výrokom II. rozsudku bola zaviazaná prispievať na výživu mal. A. sumou 100,- eur mesačne a na výživu mal. C. sumou 80,- eur mesačne, ktoré výživné je povinná platiť vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, k rukám otca, počnúc dňom 23.01.2024. Zastalé výživné za obdobie od 23.01.2024 do 04.04.2024 vo výške 225,84 eur pre mal. A. a vo výške 180,- eur pre mal. C. je matka povinná zaplatiť do 90-tich dní od právoplatnosti predmetného rozsudku (výrok III.).

6. Maloleté deti sú zdravé. Mal. A. navštevuje 9. ročník a mal. C. navštevuje 4. ročník ZŠ v Bátovciach. Deti sa v škole nestravujú. Zvýšené výdavky v súvislosti s ich zdravotným stavom nie sú, majú len bežné ochorenia. Matka mal. detí sa aktuálne zdržiava na súde neznámej adrese u svojho priateľa. Nie je vlastníčkou nehnuteľností, ani hnutelných vecí vyššej hodnoty. Nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na úrade práce. Je poberateľkou prídavkov na deti vo výške 120 eur mesačne, avšak otec detí na pojednávaní uviedol, že prídavky sú vyplácané na poštu, kde ich prevezme on. Súd lustráciou Sociálnej poisťovni zistil, že matka detí je SZČO. Za rok 2022 podľa daňového priznania dosiahla príjem 48 155,50 eur, výdavky 45 020,- eur, základ dane predstavoval 3 135,50 eur. Matka má iba bežné výdavky, pričom jej vypomáha súčasný partner. Má dve maloleté dcéry a jednu už plnoletú dcéru. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Otec mal. detí je SZČO. Podľa vlastného vyjadrenia, jeho príjem sa pohybuje okolo 2 000 až 5 000 eur mesačne. Iný príjem nemá. Žije v dvojdomu, ktorého vlastníkom je jeho otec. V spoločnej domácnosti s nimi žije aj plnoletá dcéra, ktorá si aktuálne hľadá zamestnanie. Jeho mesačné výdavky sú elektrina a voda okolo 150 eur, mobil 150 eur, mobily deťom 120 eur, strava pre 4 osoby okolo 400 – 500 eur, ošatenie okolo 150 eur. Mesačne uhrádza odvody do sociálnej a

zdravotnej poisťovne okolo 250,- eur. Je držiteľom motorového vozidla. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Podľa daňového priznania za r. 2022 dosiahol príjem zo živnosti 48 551,23 eur, výdavky 44 654,- eur a základ dane predstavoval 3 906,23 eur.

7. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

8. Podľa § 23 ods. 2 zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

9. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

10. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia a manželstvo už nemôže plniť svoj účel. Manželia sa intímne nestýkajú, spoločne nehospodária, neprejavujú záujem o potreby druhého manžela a od januára nežijú v spoločnej domácnosti. Manžel vylúčil ďalšie spolužitie, keďže stratil k manželke citovú väzbu a dôveru, čo bolo zapríčinené opakovanou neverou zo strany manželky. Manželstvo je len formálnym zväzkom a reparácia vážne narušených vzťahov už

nie je možná. Z uvedených dôvodov súd návrhu vyhovel a manželstvo účastníkov konania rozviedol.

11. Príčinu rozvratu manželstva súd ustálil v správaní sa manželky, ktorá opakovane porušovala manželskú vernosť, v dôsledku čoho došlo k narušeniu vzájomných vzťahov a k strate dôvery zo strany manžela. Manželka tieto skutočnosti nerozporovala.

12. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

13. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

14. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

18. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Z manželstva účastníkov konania pochádza mal. A. a mal. C.. S konaním o rozvod manželstva je v súlade s § 100 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), spojené aj konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva.

21. Pri otázke zverenia súd vychádzal z doterajšieho usporiadania a starostlivosti o maloleté deti. Starostlivosť o deti zabezpečuje otec, ktorý aj uhrádza všetky náklady maloletých detí. Kolíznym opatrovníkom neboli zistené žiadne nedostatky v jeho starostlivosti o maloleté deti. Matka detí sa toho času nachádza u svojho partnera na neznámom mieste v Českej republike a o maloleté deti neprejavuje značný záujem.

22. Zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok na čas po rozvode sú oprávnení obaja rodičia, keď nebolo súdnym rozhodnutím zasiahnuté do ich spôsobilosti na právne úkony, resp. do výkonu ich rodičovských práv. V bežných veciach teda môže rozhodovať každý z rodičov samostatne. V iných než bežných veciach sú rodičia povinní sa dohodnúť, v prípade nezhody rodičov, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd. Správa majetku dieťaťa predstavuje právo rodiča obhospodarovať majetok dieťaťa v súlade s jeho záujmami a toto právo súd rovnako priznal obom rodičom.

23. Súd poukazuje na to, že povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily na dôsledné zabezpečenie výživy detí v záujme ich náležitého telesného a duševného vývoja, za ktorým účelom má povinnosť každý z rodičov vyvinúť všetko úsilie na to, aby zaobstaral prostriedky pre svoje deti.

24. Základnými pravidlami, pri určovaní výšky výživného sú jednak odôvodnené potreby oprávneného, ako i schopnosti, i možnosti a majetkové pomery povinného. Oprávnené potreby nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie – potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, či kultúrnymi. Závisia najmä od veku, zdravotného stavu, schopnosti žiť sa sám, schopnosti starať sa sám o seba a pod. Na strane povinného súd prihliada najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ktoré dosahuje v čase súdneho konania. Prihliada však aj na potencionálne príjmy, teda nielen to, čo povinný skutočne zarobí, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti, situáciou na trhu práce a pod. Skúma tiež majetkové pomery, ktoré posudzuje komplexne, okruh osôb, ktorým je povinný poskytovať výživné, zárobkové možnosti podľa príjmov z obdobia pred stratou zamestnania, ak sa preukáže, že sa povinný vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku.

25. Pri určení výšky výživného súd vychádzal nielen z potrieb maloletého dieťaťa, ale i z možností, schopností ako aj majetkových pomerov oboch rodičov. Rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k maloletým deťom je upravený na základe všeobecných kritérií, ktoré sa uplatňujú pri všetkých druhoch vyživovacích povinností. Týmito všeobecnými kritériami sú tak, ako to vyplýva i z ustanovenia § 75 Zákona o rodine, odôvodnené potreby oprávneného, schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené mesačné náklady pre každé z mal. detí súd ustálil vo výške cca 388,- eur (alikvotná časť na bývanie 37,5 eur, t.j. 150,- eur / 4 osoby + 150,- eur strava + mobil 60,- eur + náklady na školské pomôcky 20,- eur + zdravotná starostlivosť 20,- eur + voľnočasové aktivity 20,- eur, hygiena 30,- eur a ošatenie 50,- eur (otcom uvádzané náklady mesačne na ošatenie vo výške 150,- eur súd neuznal, keď tieto sa s poukazom na vek mal. detí javia premrštené)). Náklady mal. detí sú sčasti pokryté i rodinnými prídavkami, ktoré má otec k dispozícii. Rodičia sú teda povinní vynaložiť na

výživu svojich mal. detí mesačne aspoň sumu 328,- eur (388,- eur – 60,- eur). Pri určení výšky výživného súd u otca vychádzal s ním prezentovaného príjmu minimálne vo výške 2 000,- eur netto, ktorá suma je značne vyššia ako jeho príjem vyplývajúci z daňového priznania. U matky súd v súlade s § 75 ods. 1 Zákona o rodine vychádzal z potencionálneho príjmu, ktorý by mohla dosahovať pokiaľ by sa zaradila do pracovného procesu a vykonávala prácu, na ktorú sa nevyžaduje odborné vzdelanie (matka má základné vzdelanie, bola dlhodobo v domácnosti), teda by mohla dosiahnuť aspoň minimálnu mzdu, ktorej výške v r. 2024 predstavuje 750,- eur, keď podľa zabezpečeného daňového priznania jej priemerný čistý mesačný príjem predstavoval cca 261,- eur. Počítanie matky spočívajúce v absencii snahy zvýšiť si príjem vyhodnotil súd ako vzdanie sa majetkového prospechu, keď nijakým spôsobom nepreukázala žiadne objektívne dôvody brániace jej zadovážiť si primeraný príjem a tak zvýšiť nielen svoju, ale i životnú úroveň svojich maloletých detí stále odkázaných na výživu svojich rodičov. Je evidentné, že matka nielen celú váhu osobnej starostlivosti, ale i vyživovacej povinnosti k deťom bezdôvodne prenáša na plecia otca.

26. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť príslušnému úradu poverenému viesť matriku, že opätovne prijíma svoje predošlé priezvisko.